

var første Gang, han var Deltager i et Folkemøde; derfor optog Tilhørerne ham nok saa meget som Taleren. Han saae udover disse tætte Rækker af solide Vadmelsskikkelser, paa disse spændt lyttende, aabne og opvakte Ansigter, og det gik først ved denne Lejlighed tilfulde op for ham, hvad det var for en aandelig Bevægelse, han var bleven ført ind i.

Han havde ofte hørt Tale om den grundtvigske Vækkelse med dens Ide om en folkelig Kultur i Modsætning til Videnskabens verdensmæssige Dannelse; men da selve Begrebet Bonde i hans Øjne var tidsstridigt, havde han alene af den Grund aldrig troet det Umagen værd at stifte nærmere Bekendtskab med denne Folkebevægelse, saa udbredt den ogsaa var. I de københavnske Krese, hvor han havde færdedes, var den ogsaa gerne bleven omtalt med en vis overbærende Ringeagt.

Uvilkaarlig drog han nu en Sammenligning mellem denne Forsamling af danske Landboere og de østerrigske og italienske Bønder, han havde lært at kende paa sin Rejse, og han kom til det Resultat, at han ikke havde nogen Grund til at skamme sig paa Landsmandsskabets Vegne. Det slog ham, hvilken Forskel der var paa denne lysvaagne, forstaaende Tilhørerkres og den søvnige Hjord af tyrolske Bjergboere, som Præsterne om Søndagen drev i Procession gennem Dresack som brægende Faar. Men ogsaa sammenlignet med Egnens Fortids-Bønder, saaledes som han huskede dem fra sin Barndom, naar de paa Torvedagene viste sig i Købstaden, aabenbarede Kresen her et mægtigt Fremskridt. Her havde tydelig nok fundet en Udvikling, en Frigørelse Sted, der var gaaet jævnsides med den, hvoraf han selv var bleven baaret frem, — og den havde aabenbart bragt fuldt saa megen Lykke med sig.

Da Pastor Blomberg havde sluttet sit Foredrag og der igen var sunget et Par Sange, traadte Festens Leder, en yngre, blond og smilende Bonde, frem for at meddele, at der nu vilde blive en halv Times Mellemmads-Pavse, hvorefter Højskoleforstander Broager vilde tale.

Forsamlingen spredte sig langsomt over Pladsen, og de, som havde maattet staa op under Foredraget, slog sig ned i Græsset.